Læsning på Højvangskolen

i 0.-3. klasse

Hvordan hjælper du dit barn til at blive en god læser, og hvad kan du som forældre gøre for at understøtte skolens arbejde?

Indholdsfortegnelse:

Kære forældre……..side 2
Sådan støtter du dit barns læseudvikling…….side 3
Læseundervisning på Højvangskolen i 0.-3. klasse…… side 4
Læseforberedende aktiviteter……side 5
Læsning og skrivning hører sammen……side 6
Tip til at finde den rette læsebog……side 7
Gode råd til oplæsning for dit barn…….side 8
Gode råd når dit barn læser for dig……side 9
Gode råd når dit barn læser på egen hånd……..side 10

Kære forældre

Børn begynder i skole med store forventninger om at lære at læse. Som forældre har I sikkert også forventninger i den retning. Lysten til at lære at læse kommer først og fremmest ved, at I som forældre viser interesse for jeres barns skoledag.

Det er i skolen, barnet skal have sin læseundervisning, men som forælder er du en vigtig medspiller. Sammen kan vi vise barnet, at læsning er en fælles og vigtig sag. Forældre er rollemodeller for deres børn, både når de taler, læser og skriver. Du kan være med til at give dit barn de bedste forudsætninger for at lære at læse.

På Højvangskolen bygger vi videre på det grundlag for barnets sprog og læseudvikling, der allerede er skabt i hjemmet og børnehaven. Her foregår selve læseundervisningen. Selve læsetræningen foregår derhjemme, hvor dit barn har brug for din støtte.

I denne læsefolder kan du læse om, hvordan du kan støtte dit barn bedst muligt.

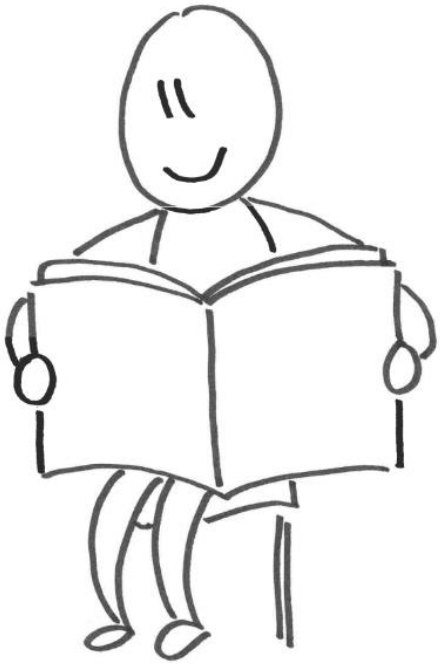

Sådan støtter du dit barns læseudvikling

Det vigtigste, du kan gøre, er at støtte og opmuntre dit barn.

Vis interesse for det, barnet lærer. Undlad at kritisere barnet for det, som det ikke kan. Ros i stedet barnet for det, som det kan, og for de fremskridt barnet gør. Ros gerne for indsatsen, barnets tilgang og modet. Ros og opmuntring fremmer lysten til at læse, og det fører igen til, at de allerfleste børn finder ud af, at læsning er sjovt og spændende, og at det giver gode oplevelser. Inddrag barnet i din egen læsning og skrivning som en naturlig del af hverdagen. Tal med barnet om ord, vendinger og sproglige finurligheder.

Børn får mere lyst til at læse og skrive, hvis forældrene viser vejen

● Læs og skriv selv - vær' en god rollemodel for dit barn, og vis dit barn, hvad læsning og skrivning kan anvendes til.
● Forær dit barn bøger og/eller gå på biblioteket sammen.
● Leg med rim, remser og ord, så barnet får kendskab til sprogets lyde.
● Stil spørgsmål til de bøger, barnet har med hjem.
● Svar på de spørgsmål, som barnet stiller om ord, læsning og skrivning.
● Læs højt for barnet.

Tag fat i dit barns dansk- eller kontaktlærer hvis du oplever, at læsetræningen derhjemme ikke fungerer godt. Måske skal rådene tilpasses jeres familie.

Læseundervisning på Højvangskolen i 0.-3. klasse

I en klasse befinder eleverne sig på mange forskellige læseniveauer. Lærerne læser jævnligt med eleverne og finder rette niveau. I skolen testes eleverne hvert år, og data følges tæt af skolens læsevejleder. I den daglige undervisning tager lærerne højde for dette og tilpasser læseundervisningen og læseteksterne til de enkelte elever. Lærerne vil til samtaler og på Min Uddannelse informere jer om, hvor i læseudviklingen jeres barn befinder sig.

Læsetrappen
At lære at læse kan sammenlignes med at bevæge sig op ad en trappe, hvor hvert trin markerer en anderledes måde at læse på. Nogle børn kommer hurtigt op ad trappen, for andre tager det længere tid; men det er den samme læsetrappe alle børnene skal op ad.

Læsning består både af afkodning og læseforståelse. Afkodning er, når barnet kan læse de ord, en tekst består af. Forståelse er, når barnet forstår indholdet af teksten.

Det er ***ikke*** tanken, at du som forælder skal læsetræne med dit barn, så snart det er begyndt i børnehaveklassen. I de fleste tilfælde er barnet slet ikke parat til at lære at læse endnu. Til gengæld er det en rigtig god idé, at du ofte læser højt for dit barn eller endnu bedre - læser sammen med dit barn, så barnet kan se bogens billeder, og I kan snakke om bogens handling, mens du læser. Herved lærer barnet, at læsning er sjovt, underholdende og lærerigt, ligesom det er en hyggelig måde at være sammen med far eller mor på.

De tre alfabeter
Gennem legen lærer børnene om de tre alfabeter – at hvert bogstav har et udseende, en lyd og et navn. Her er det især vigtigt, at børnene lærer at skelne mellem bogstavets lyd og dets navn. Lyden for bogstavet M kan bedst sammenlignes med, når vi lukker munden og nikker ja, samtidig med at vi sætter lyd på. Navnet derimod udtales som ÆM.

Læseforberedende aktiviteter

Opdag skriftsproget sammen med dit barn:
Børn lærer nemmere at læse og skrive, hvis de starter tidligt.

- Skriv kort til bedsteforældre, breve, indkøbs-, huske- og ønskeseddel.
- Læs skilte og reklamer
- Skriv navn, ord og fortællinger til barnets tegninger. Skriv tydeligt og med enkeltstående bogstaver.
- Træn bogstaverne i alfabetet, syng alfabetsangen, hæng magneter med bogstaver på køleskabet, på en plakat, eller et skriveunderlag.
- Værdsæt og ros barnets skriveforsøg. Bed evt. barnet selv læse det skrevne højt.
- Læs billedbøger med tekst. Lad barnet se med og snak om nogle af bogstaverne og ord.
- Læs gerne de samme bøger flere gange.
- Leg med ordkort. Skriv skilte over ting fra hjemmet og hæng dem op. Leg skibet er ladet med.

Udvid dit barns ordforråd - leg med sproget:
Børn lærer nemmere at læse, hvis de har et stort ordforråd og viden om mange ting. Når du gør noget sammen med dit barn i hverdagen, kan du støtte dit barns ordforråd:

- Inddrag dit barn i dine aktiviteter og tal om dem.
- Hjælp dit barn med at lære nye ord. Sig selv ordene tydeligt.
- Leg med ord, sæt dem sammen på en sjov måde. Fx æbletræ - trææble. Tal om hvad det betyder.
- Spil ordudviklende spil, fx billedlotteri m.m.
- Lån lydbøger eller lad dit barn lytte til bøger på Ereolen - at lytte med ørerne er en vigtig del af læsningen.
- Tag på ture sammen: i skoven, ud på landet, i byen, i butikker. Tal om, hvad I oplever.

Læsning og skrivning hører sammen

Forskning viser, at læsning og skrivning gensidigt støtter hinanden. Gennem tidlig skrivning gør børnene vigtige erfaringer om forholdet mellem sproglyde og bogstaver, og det er en stor støtte for læseindlæringen.

Børneskrivning
Børnene lærer også at børneskrive, hvilket betyder, at de lytter til lydene i det talte sprog og skriver det, som de kan høre. Nogle børn lærer faktisk at læse gennem skrivningen. Reglen er, at i børneskrivning kan man ikke lave fejl. Men husk, at barnet børnestaver - du voksen staver.

Tip til at finde den rette frilæsningsbog

Find en bog og slå op på en tilfældig side. Få dit barn til at læse siden. Ræk en finger op og tæl på en hånd hvor mange svære ord der er. Se tegningen.

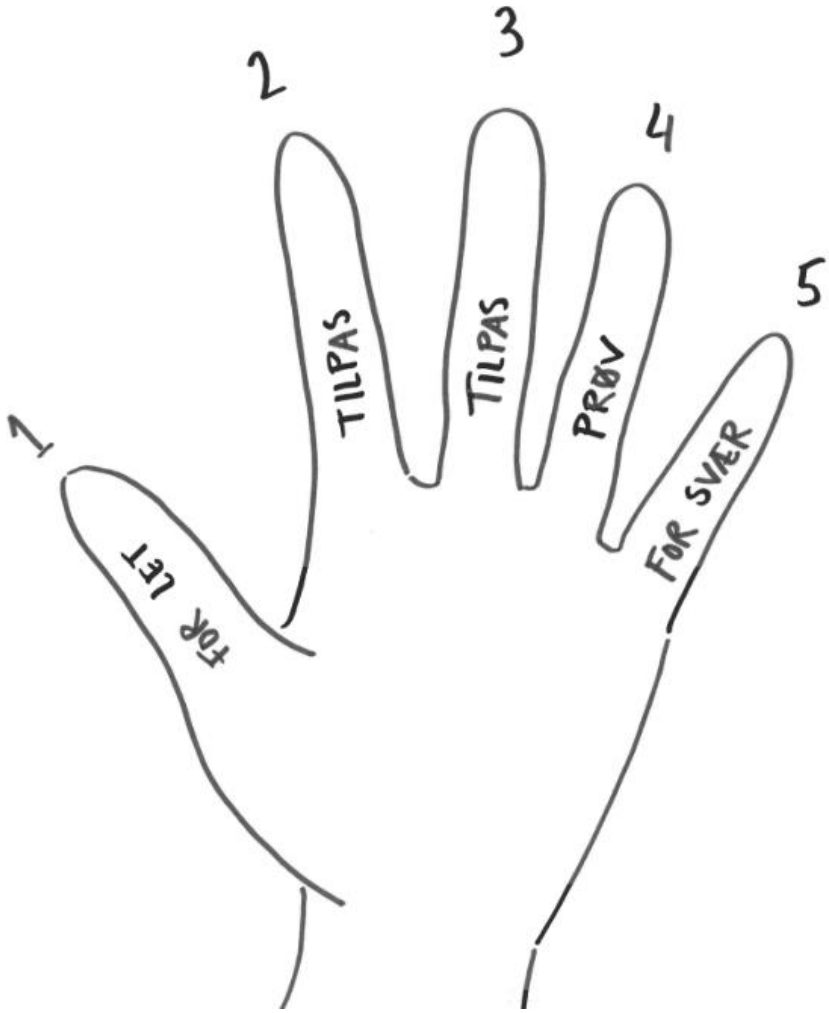

Hvad gør jeg, hvis mit barn ikke har en frilæsningsbog med hjem?
Dit barn har adgang til https://ereolengo.dk/ med sit uni-login.

Gode råd til oplæsning for dit barn

Læs for eller med dit barn hver dag. Selv om børn godt kan læse selv, kan de stadigvæk godt lide at få læst bøger højt. Det er vigtigt at vælge bøger, som dit barn er interesseret i, og som også kan udvikle dit barns sprog, viden om verden m.m.

Før du læser

- Vælg sammen med dit barn forskellige typer bøger -også små fagbøger.
- Kig bogen igennem sammen med barnet, før du læser den op. Se også på bagsiden, indholdsfortegnelsen, titel og billeder. Tal om, hvad bogen mon handler om.
- Hvis du læser en fagbog, så tal om, hvad dit barn ved i forvejen om bogens emne, og spørg dit barn om, hvad han/hun gerne vil have at vide i bogen.

Mens du læser

Læs tydeligt og udtal alle ordene præcist og fuldt ud.

- Bed dit barn om at gætte på betydningen af ukendte ord ud fra den sammenhæng, de står i. Snak om de svære ord undervejs.
- Snak om handlingen eller emnet undervejs, fx spørg dit barn, når du har læst en side i en historie: "Hvad mon der sker nu?"

Når du har læst

Nu kan I tale om bogen. Du kan for eksempel spørge sådan:

- Hvad kunne du bedst lide i bogen? Hvorfor?
- Hvad kunne du ikke lide? Hvorfor?
- Var der noget der var svært at forstå? Hvad?
- Forestil dig, hvad der sker, efter at historien er slut.
- Fik bogen dig til at tænke på noget bestemt eller på andre bøger?
- Hvis du har læst en fagbog, så spørg dit barn, om hvad hun/han fik ud af bogen. Fik dit barn svar på det, han/hun ville vide?

Gode råd når dit barn læser for dig

Før barnet læser

- Lad barnet undersøge bogen - titel, forfatter, forside, bagside, illustrationer, indholdsfortegnelse, særpræg m.m.
- Tal om/gæt på, hvad bogen handler om.
- Inddrag barnets egne erfaringer med emnet.
- Undersøg, om der er ord, som barnet ikke forstår betydningen af.

Mens barnet læser

- Hvis barnet ikke selv kan læse et drilsk ord, så hjælp med den første lyd eller giv barnet en ledetråd.
- Hvis ordet fortsat driller, så læs ordet for barnet.
- Ved fejl skal du kun afbryde barnet, hvis fejlen forstyrrer forståelsen. I kan tage en snak om de svære ord bagefter.
- Hvis bogen er for svær, så find en anden.
- Husk altid at rose og opmuntre barnet.

Efter barnet har læst

- Lad barnet genfortælle, hvad det har læst.
- Tal om ord, der er svære at læse, og ord, der er svære at forstå.
- Tal om bogen. Var den god, sjov, uhyggelig, kedelig, spændende?

Gode råd når dit barn læser på egen hånd

Når barnet begynder at læse bøger helt på egen hånd, så fortsæt med at vise interesse. Hjælp barnet med at få læst hver dag - gerne 20 minutter. Spørg til bøgerne, og lad barnet fortælle om dem, hvis det har lyst.

Tal stadig med barnet om svære ord og udtryk. Hjælp barnet med at holde læsningen ved lige.

Dit barn vil på et tidspunkt gerne læse inde i sig selv frem for højt for dig. Hvis du er i tvivl, om det er det rette tidspunkt - spørg dansklæreren. Typisk, er det mellem 2. og 3. klasse, når barnet læser flydende og forstår indholdet.

Har I brug for yderligere inspiration, kan I henvende jer til jeres barns dansklærer, en af skolens læsevejledere eller læringscenteret/biblioteket.

God fornøjelse med læsningen

Børn som læser både i skolen og i fritiden bliver ofte gode læsere.

Husk, gerne at læse 20 min. hjemme hver dag.